

Clinton, USA

Cada quatre anys al món hi ha Jocs Olímpics, Campionat Mundial de Futbol, i eleccions americanes. No sé quins dels tres esdeveniments és més transcendent per a la humanitat i més important per al manteniment de la normal rotació del planeta, però sí que sé quin ocupa, l'any que li correspon, més pàgines de diari i més hores de televisió: les eleccions a llogater quadriennal de la Casa Blanca de Washington, sens dubte. Les Olimpíades duren quinze dies, els Mundials potser tres setmanes, però la faràndula electoral americana dura un any sencer: ja ha començat. I el seu públic seguidor no són només els aficionats a un joc de pilota o a les curses de pista: som tots els habitants alfabetitzats de l'univers, a més dels analfabets posseïdors d'un aparell de tele. És clar que això ens passa no perquè es tracta d'unes *eleccions*, ja que seria molt pesat ocupar-se de seguir totes les eleccions que periòdicament es fan i es desfan en cada país, o almenys seguir-les amb el mateix detall i animació. Ens passa, doncs, perquè són *americanes*. Val a dir, les de president dels Estats Units del Món, les de l'única gran potència comunicativa de la Terra, i de les més animades, divertides, llargues i circenses que es poden imaginar. És un fenomen tan universal com el rock and roll, el Winston, els *blue jeans*, les pel·lícules de l'oest i la Coca-cola, què hi farem, i qui no ho puga suportar, que emigre a una illa deserta.

També passa que, com que l'imperi ja ni ataca ni contraataca, sinó que s'ha escampat de tal manera que tot ho inunda i envaeix, l'hem interioritzat i ens l'hem apropiat, i allò que és seu és també nostre, i si ells es miren el *seu* melic, nosaltres també el mirem com si fóra melic propi. Ens fascina, el melic dels americans, i d'alguna fosca manera inconscient ens molesta molt que no siga un melic pur i resplendent, immaculadament net i

perfecte. Potser volem que la seua consciència pública siga tan assumible i consumible, tan innocent i tan universalment apropiable, com un parell de texans o un pòster de Marilyn Monroe. I com que això no pot ser, com el seu melic i la seua consciència estan, com els de tothom, plens de variables mostres de porqueria, això ens irrita profundament. Assumim molt naturalment que els americans van ser els grans difusors d'una nova moral, hippies i derivats, els (les) grans impulsors (-ores) del feminisme, i els grans models de moltes formes de llibertat. Però —o per això— no tolerem que a Amèrica es mantinga també un permanent puritanisme obcecat. Considerem natural que siga el país que en tota la història més generosament ha obert les portes a tots els pobres d'Europa i totes les races i religions del món, però —o per això— no tolerem que s'hi mantinga la pena de mort i que la paguen més els negres que els blancs.

Ara, a penes començades les eliminatòries electorals, li ha tocat al governador Bill Clinton, pre-candidat a president, fer el paper de furgamelic i d'espill de la nostra mala i americaníssima consciència. Encara no sabem si és el bo o el roí, si és indi o vaquer, si serà més ràpid que el vell pistolero dels rics o més lent, però ja ha començat a funcionar, fins i tot per al públic d'espectadors remots, com el "xic" de la pel·lícula. Ara bé, com ja el veiem com a xic de la pel·lícula, ens el comencem a estimar com a heroi propi, i voldríem d'una banda defensar-lo dels

atacs dels enemics traïdors, i de l'altra que fóra alt i guapo, perfecte i sense taca. De manera que si mostra un defecte, com ara permetre l'execució d'un pobre negre dèbil mental, això ens irrita moltíssim. No perquè som enemics militants de la pena de mort (a la Xina hi ha dotzenes d'execucions cada setmana, per robar gallines o poc més, i això no ens angoixa gens ni mica; i als països islàmics com cal executen els pecadors de la manera més legal, sense que els europeus ens en fem càrrec de consciència), sinó perquè és un americà demòcrata, intel·ligent i ben plantat qui l'autoritza i l'aplica. La segona cosa, és el tema de Bill Clinton i les xiques de la peli. Hi ha la rossa bona, lleial, guapa i molt llesta, que acabarà casada (està casada) amb el xic, l'ajuda i vol el seu bé i felicitat. I la rossa roïna i perversa que mobilitza els enemics per destruir-lo. Com ha de ser, perquè la iaia Bush, francament, no dóna per a drames passionals. Llavors, el que ens irrita no és que el Clinton haguera tingut comprensibles expansions amb la cabaretera, cosa que no és pecat ni defecte, sinó que els enemics se n'aprofiten, i ens irrita que la premsa siga tan obsessiva amb el tema i que una part de l'opinió pública i dels electors siguen tan cretins que li donen importància.

Tan irritats estem que diem: "això ací no passaria". I jo dic: ¿no passaria?, ¿no passaria res si apareixia una rossa cabaretera explicant que fa deu anys que és la mantinguda d'Aznar, o una morena flamenca que era dotze anys amiga de Pujol, o una corista amistançada d'Obiols, o la puta fina habitual de Lerma? ¿No passaria res, perquè açò no és Amèrica? En fi: Clinton i la rossa, com els Kennedy i Marilyn, són una Amèrica, i Bush i la iaia una altra. Jo ja tinc candidat.

Joan F. Mira